



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

35. An Indulgentiae certo, & ineffabiliter prosint defunctis? Et an Indulgentiae non omnibus animabus existentibus in Purgatorio valeant, sed illis tantum quae ut sibi prodesent, meruerunt in vita per ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

non potest reuocare postea talem electionem: non est ergo actus iurisdictionis, sed conditio ad concessionem facta à Pontifice: conditio autem ad indulgentiam requisita, potest aliquando esse actus internus. Hæc omnia Pater Lugo, cui quidem libenter adhaereo.

RESOL. XXXIII.

An Indulgentia stationum possit quis in die multoties lucrari? Ex p. 5. tr. 12. Refol. 45.

Sup. hoc sup. in tr. 3. Ref. 152. & 153. §. ult.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Angelus ver. Indulgentias, §. 4. Rosella eod. ver. §. 12. Nauarrus §. in Leuitico, notab. 32. num. 46. & 47. & alij Negatiuam verò tenet Paludanus in 4. dist. 20. q. 4. art. 7. D. Thom. in addit. 3. p. q. 25. art. 2. ad 4. D. Antonin. p. 1. tit. 10. c. 3. §. 3. & alij.

2. Verum circa præsentem questionem Ludouicus de la Cruz in Bulla Cruc. dist. 1. cap. 8. dub. 13. num. 10. cum distinctione putat esse loquendum, nam vel Indulgentia conceditur ad tempus determinatum, vt visitantibus tali die, & hora, & tunc semel tantum potest illam quis lucrari. Vnde cum stationes Romæ signatæ concedantur in Bulla certis & determinatis diebus, inde est, quod semel tantum potest quis illas lucrari, nisi aliud exprimat Pontifex. Quando verò Indulgentia conceditur indeterminatè, & quasi perpetuè sub hac forma: *Quicumque visitauerit talem Ecclesiam, vel Altare consequetur hanc vel illam Indulgentiam*, tunc potest quis eam lucrari, toties, quoties, idque satis probat ipsa consuetudo, quæ est optima legum & cõcessionum humanarum interpret, & sic conciliari possunt prædictæ opinioniones. Hoc tamen vitium debet intelligi, dummodo iteratio visitationis non cedat in irritationem, vt reuera cederet, si quis visitaret eandem Ecclesiam continuè egrediendo, & ingrediendo, quia non est verisimile de prudentia Pontificis illi modo reiterandi visitationem, multiplicare indulgentias. Sic ille.

3. Sed his tamen non obstantibus nouissimè Agidius de Trullenç in Bulla Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 4. num. 2. absolute docet Indulgentiam stationum posse in die multoties lucrari, quia Bulla id non restringit, nec limitat, sed absolute eam concedit: at quando Indulgentia conceditur indefinitè visitandi tali die talem Ecclesiam, toties eam quis, lucratur, quoties eo die moraliter & secundum prudentiam illam visitat. Secundo probatur, quia iuris dispositio etiam in odiosa materia comprehendit omnes casus, ad quos verba dispositionis iuxta propriam significationem & dispositionem se extendunt, secundum doctrinam Iuriconsultorum; sed verba Indulgentiarum Romæ & verba Cruciatæ, & verba Iubilæi in quo præcipiuntur stationes ad lucrandas Indulgentias iuxta propriam significationem, extendi possunt ad plures vices in die. Ergo extendenda potius, quam limitanda, cum talis concessio sit principis fauor, & in tertij præiudicium non cedat. Ita ille, & ego in prima parte, tractat. 11. Refol. 104.

Quæ hic est sup. in tr. 3. Ref. 152.

RESOL. XXXIV.

An pro lucranda Indulgentia concessa visitantibus quinque Altaria satis sit preces effundere ex vno loco sine motu de vno Altari ad aliud Altare?

Et quid est dicendum, quando quis idem Altare quinque visitat, an teneatur loco dimoueri, vel eodem loco fixus possit illud visitare, dummodo quod qualibet visitatione finita saltem corpus, & caput inclinet in signum distincta visitationis? Ex part. 5. tract. 12. Ref. 16.

§. 1. **N**egatiuam sententiam docet Ioannes de Garonica in explicacione Bulla Cruciatæ, §. item si concede. vbi sic ait. [Otros ay que no son tan scrupulosos, pero son demaliado libres, porque sin menearle de vn lugar bueluen la cara à cinco altares, loque à míme parece es, que no ganan la estacion, sino que se han de leuantar, y andar todo el trecho que tienen los cinco altares. Porque si no se vueran de andar, tando valiera hazer toda la estacion en vn solo altar; y esso no se puede hazer, porque por dispensacion dixo, que no donde no vuisse mas que vn altar, si visitasse cinco vezes.] Sic ille.

2. Sed ego in 1. p. tract. 11. refol. 102. affirmatiuam sententiam tenui cum multis DD. quibus nunc addo Ludouicum de la Cruz in Bulla Cruc. dist. 1. dub. 13. num. 4. Dico igitur quod in tali casu non oportet moueri loco, sed satis est vt vno loco fixus preces fidat versus quinque Altaria; quare sufficit moueri corde ab vno Altari in aliud, etiam quando nullum adest impedimentum, quia si vnum tantum esset Altare, non oportet quinque motu corporali illud visitare, sed satis esset quinque versus illud preces fundere; ergo non requiritur, per se loquendo, in visitatione Altaris, motus corporalis.

3. Nota tamen quod Trullenç in Bull. Cruc. lib. 1. §. 6. dub. 2. n. 4. licet existimet quòd quando quis idem Altare quinque visitat, non tenet loco dimoueri, sed eodem loco fixum posse illud quinque visitare, tamen vult, quòd qualibet visitatione finita saltem corpus & caput inclinet in signum distincta visitationis.

RESOL. XXXV.

An Indulgentia certo, & ineffabiliter proficit defunctis?

Et an Indulgentia non omnibus animabus existentibus in Purgatorio valeant, sed illis tantum, quæ se sibi predestinent, meruerunt in vita per pietatem & curam erga mortuos? Ex p. 5. tract. 12. Refol. 8.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman in Theol. mor. lib. 5. tract. 7. c. 7. n. 3. vbi citat Bonaventuram, Richardum, Durandum, Caietanum, Cordubam, Cananum, Sotum & Henriquez, asserentes Indulgentiam pro defunctis tantum proficere per modum suffragij & imperationis secundum liberalem Dei acceptantem voluntatem quod confirmatur ex omnium fidelium consensu, qui post applicatam alicui animæ Indulgentiam, multo minus pro ea sacrificare & orare pergunt, quasi ipso facto significantes Indulgentiam, etiam si eius concessio iusta causa subnixâ videatur, non habere tamen ineffabilem effectum.

2. Sed affirmatiuam sententiam tenet Acofta in Bull. Cruc. q. 19. Faber de Pœnitent. in 4. sentent. dist. 19. q. 2. dist. 1. §. 8. cap. 8. num. 2. §. 4. Granadus in 3. part. de Sacram. controuers. 12. tract. 5. disp. 5. n. 10. Suarez tom. 4. disp. 13. sect. 3. n. 3. Ledefina in 2. part. 4. q. 29. art. 3. Sotus in 4. distinct. 21. q. 2. art. 3. Valentia tom. 4. disp. 7. quæst. 10. punct. 5. Coninck de Sacram. disp. 12. dub. 10. num. 441. Tannerus tom. 4. disp. 6. q. 8. dub. 4. n. 92. Trullenç in Bulla Cruc. lib. 4. dub. 9. num. 4. & alij penes ipsos, quia satisfactiones Christi & Sanctorum, quæ applicantur ad poenam Purgatorij, sunt æquivalentes ad hanc rem, nec deest diuina promissio de tali remissione fundata in perpetua traditione Ecclesiæ, & in illo Matth. 16. *Quicumque solueris*, &c. Quid ego sentiam dicam breuiter, hæc posterior sententia videtur mihi probabilior: vnde puto Valentiam vbi supra, non rectè, neque modestè contrariam vocare incautam, & nullo modo ardiendam; melius Bellarmin. lib. 1. cap. 14. vocauit illam rationabilem, nostram verò admodum piam: addo ego & probabiliorcm.

Non desinam tamen hic adnotare Caietanum... Indulgentias non omnibus animabus existentibus in purgatorio valere, sed illis tantum, quæ ut sibi profecerint meruerunt in vita per pietatem & curam erga mortuos & Ledesma in 2.2.p.4.q.29.art.3. timet ne veritas sit hæc Caietani sententia. Sed merito aduersus illam insurgit Acosta ubi supra, Granadus disp.6. num.2. Trullench dub.10. num.1. & alij quos citat & sequitur Tannerus loco citato, quia fundamentum communicationis suffragiorum non est aliquod peculiare meritum sed solum status gratia. Ergo &c.

RESOL. XXXVI.

An Indulgentiam pro mortuis lucratur existens in peccato mortali? Item dicendum est de illo, qui sumit Bullam Cruciatæ pro defuncto, si soluens Bullam sit in peccato mortali? Ex p.1. r.12. Ref.38.

Respondeo affirmatiue cum Ioanne Prapposito in 3.p. D.Thom. q.14. de Indulgentiis, dub.10. q.1. & Naldo in summa, verb. Indulgentia, n.7. ubi sic ait. Indulgentiam pro mortuis consequi potest etiam in mortali existens, secundum magis receptam opinionem in hoc enim casu non dicitur malus pro alio satisfacere, sed solum facere opus, ob quod Papa satisfactio nem Christi & Sanctorum impertitur, tum quia malus ministerialiter pro alio satisfacere potest, vt elemosinam, vel aliud bonum mandato alicuius faciens. Ita illi, qui citat Nauarum notab.22. de Indulg. n.30. quibus adde etiam Fabrum in 4. sentent. de penit. dist.19. questionis disp.38. cap.8. num.256. Granadum in 3.p. part. de Sacrament. contr.12. tract.5. disp.6. num.1. Trullench in Bulla Cruc. lib.1. §.6. dub.4. num.1. Reginaldum tom.1. lib.7. cap.10. num.195. & Laurentium de Portel in dubiis Regal. verb. Indulgentia pro Iubilæo, n.24. ubi sic ait. Tandem circa indulgentias pro defunctis nota ex Toledo, quod si quis in peccato mortali quando sumit Indulgentias pro defunctis faciendo id opus, per quod illas applicat in peccato mortali, tales Indulgentias proficiunt defunctis existentibus in Purgatorio. Ratio est, quia ratio satisfactionis seu pretium poenarum non est opus illius, qui est in peccato, sed Indulgentia sua & thesaurus meritorum Christi & Sanctorum. Illud autem opus particulare, per quod Indulgentia applicatur, sit nomine Ecclesiæ, in qua nunquam dicitur gratia. Exemplum ponit in eo, qui dat elemosinam, & mittit illam per manus hominis existentis in peccato mortali, non enim perditur fructus elemosinæ ex eo quod sit in peccato ille, qui exequitur opus. Vnde non solum hoc intelligitur de sumente Bullam Cruciatæ, pro defuncto, si soluens Bullam sit in peccato mortali, sed etiam de illo, qui dicit certas orationes iniunctas à Papa pro liberanda vna anima à Purgatorio, est enim utrobique eadem ratio. Scio aliquos DD. tenere oppositum, vt fatetur ipse Toletus. Est tamen hæc opinio pia, & ratione sufficienti fundata. Hæc Portel. Vnde nemo excusatur quando à Summo Pontifice applicatur aliqua Indulgentia defunctis per modum suffragij, si illam pro illis non sumunt; Nam, vt dictum est, & iusti, & peccatores illam pro defunctis obtinere possunt.

RESOL. XXXVII.

An quis privata autoritate possit suam Indulgentiam Deo pro defunctis offerre, et potest ieiunia, disciplinam, &c. Tom. I V.

Et an saltem Regulares possint applicare Indulgentiam defunctis, stante privilegio Leonis X. concessa Minoribus? Ex part.10. tract.16. & Misc.6. Ref.12.

§.1. Dubium est nouum, & ad illud affirmatiue respondet Pater Gobat in Thesauro Indulg. p.2. c.21. quest.61. num.466. Tum quia nullum ius diuinum, aut Ecclesiasticum vetat eam in praxim redigi, atque intelliguntur concessa, quæ non sunt expresse prohibita, inquit Glossa in c.2. de translat. Episc. vers. Non inueniam. communiter recepta: tum quia vtiliter practicatur, nam Ioan.16. generatim promittitur: Si quid petieritis Patrem in nomine meo dabit vobis: tum denique, quia nullum planè inconueniens apparet in hac precatiuncula: Clementissime Deus, rogo te, vt illam Indulgentiam plenariam quam cras in die Portiunculæ comparate studebo, digneris admittere potius pro expiandis mei Patris defuncti peccatis, quam pro meis. Nec obest primo, quod nullus Auctor Classicus hanc doctrinam tradat; nam et si materia de Iubilæo, & Indulgentiis à perinultis ita accurate sit attracta, fatebitur tamen æquus Lector, se tam in hoc quam in altero tractatu de Iubilæo reperisse per multa dubia practica, non parui momenti, quæ nemo alius proposuit, sicut mihi ipsi per litteras testatus est doctissimus quidam & libris scriptis notissimus Theologus. Sufficit, modo hæc doctrina sit vtilis, & non contraria sensui Ecclesiæ, vel Doctorum. Nec obest secundo, quod ex omnium sententia negarim, validè in defunctos transferri Indulgentias, et si Pontifex Romanus eas transferendi potestatem verbis admodum claris largiatur. Etenim illa doctrina intelligitur, & intelligenda est de applicatione infallibili (ex ordinaria Dei lege) effectum habente, ac fundata in potestate Pastoralis, seu Clauium, non autem de applicatione fundata in sola Dei liberali acceptione, & quæ pendeat etiam ab iis conditionibus, à quibus efficaciam orationis pendere tradunt Doctores post S. Thomam 2. 2. questione 83. Nec obstat Tertio, quod hinc sequatur posse eodem modo ab vno viuo alteri viuo donari suam Indulgentiam. Respondeo enim id, non videri absurdum, quamvis longè utique difficilius, & rariùs Deus admittat pro viuis, quam pro defunctis, quia illi possunt se iuuare hi, nequeunt. Vnde respectu viuorum habet aliquo modo locum illud pronuntiatum iudicium: Indignus est aliena ope, qui sibi non vult optulari, cum possit. Hinc patet laudandum esse Caium, cum dicit: Domine Deus peto, vt omnes omninò Indulgentias, quas toto hoc mense possem in meum vsum conuertere, permittas potius cedere in subsidium miserabilium animarum, in flammis purgatorij detentarum. Equidem hoc loco aptissimè dicitur, quod de illis Indulgentiis dubiis quarum occasione nullum damnum emergit, pronunciant Doctores: Tantum valeant, quantum possunt, Dicess: Quid, si Deus non admittat, sicut sæpissimè non admittit, talem donationem, aut applicationem? Respondetur; Tunc Indulgentiarum fructus remanet penes illum qui donare volebat: etenim ob eius interpretatiuam voluntatem imitatur in eo illud Psalmistæ, Oratio mea in sinu meo conuertetur, & illud Christi Domini: Pax vestra reuertetur ad vos, Matthæi 10. Huevque Pater Gobat.

2. Sed laudo viri amicissimi in animas purgantes pietatem; at eius opinioni adherere non possum, quia est contra communem, vt obseruat Quintanaudias, in Theolog. moral. tom.1. in Appendice, tract.1. dubit.14. numero 1. Concessio enim Indulgentiarum dependet ex voluntate concedentis, atque adeo se extendit

Sup. hoc leg. breuissimam doct. vers. annot. seq.

N A
n ia
L. IV. V
III